

Ben Provoost en Johannes Visscher

In de Nederlandse gemeenteraden zitten tientallen islamitische raadsleden. Ze zijn actief voor partijen van links tot rechts. Rasit Görgülü uit Ede en Orhan Yilmaz uit Alblisserdam begonnen allebei in 2002 bij de PvdA. Terwijl Yilmaz nog steeds PvdA-raadslid is, richtte Görgülü enkele jaren geleden een eigen partij op. Allebei benadrukken ze raadslid voor de hele bevolking te willen zijn. Toch speelt hun godsdienstige achtergrond wel een rol in hun werk.

Opkomen voor moslims in de lokale politiek

„Ik lobbyde voor nieuwbouw moskee”

Wie: Rasit Görgülü (48)
Woonplaats: Ede
Partij: Democratische Kiezers Ede

Ik ben de zoon van een Turkse gastarbeider. Nederland heeft mij veel gebracht. Dankzij het sociale stelsel mocht ik studeren, kreeg ik een goede baan en steeg ik snel op de maatschappelijke ladder. Om iets terug te doen voor de samenleving werd ik in 2002 actief voor de PvdA. Solidariteit, het met elkaar delen, past goed in mijn wereldbeeld en dat vond ik bij de PvdA terug.

In de Koran en de Hadith vind ik inspiratie voor mijn politieke werk. Ik denk bijvoorbeeld aan een uitspraak van de profeet die vrij vertaald als volgt luidt: „Wie geen oog heeft voor de burenen die honger hebben, is geen van ons.” Die overlevering spoort mij aan om oog te hebben voor de zwakken in de samenleving. Het staat tegenover de individualistische benadering van dat je alles kunt bereiken mits je je best doet, een veel te gemakkelijk uitgangspunt. Een andere Hadith die mij inspireert komt neer op de oproep om niet blind van hart te zijn. Het betekent voor mij in de samenwerking met anderen me in iemand te verplaatsen en empathisch te zijn.

Ik zet me niet alleen in voor mijn kiezers of voor moslims; zo zit ik niet in de wedstrijd. Ik ben er voor iedereen. Wel word ik, zoals ieder politicus, natuurlijk regelmatig aangeklampt. Dat gebeurt in de moskee waar ik kom, maar nog vaker daar-

buiten. Als het een individueel probleem is, doe ik er niks mee. Maar als ik van kiezers hoor dat er iets speelt wat van breder maatschappelijk belang is, zet ik het op de politieke agenda. Zo wilde een groep moslims jaren geleden een moskee bouwen. Die staat er inmiddels: de Turkse Grote Moskee. Op de achtergrond heb ik hiervoor gelobbyd en ook in de raad heb ik hiervoor gepleit. Aanvankelijk overtuigde ik zelfs het fortuynistische Gemeentebelangen, hoewel de partij uiteindelijk tegenstemde omdat ze het richting haar achterban niet kon verkopen.

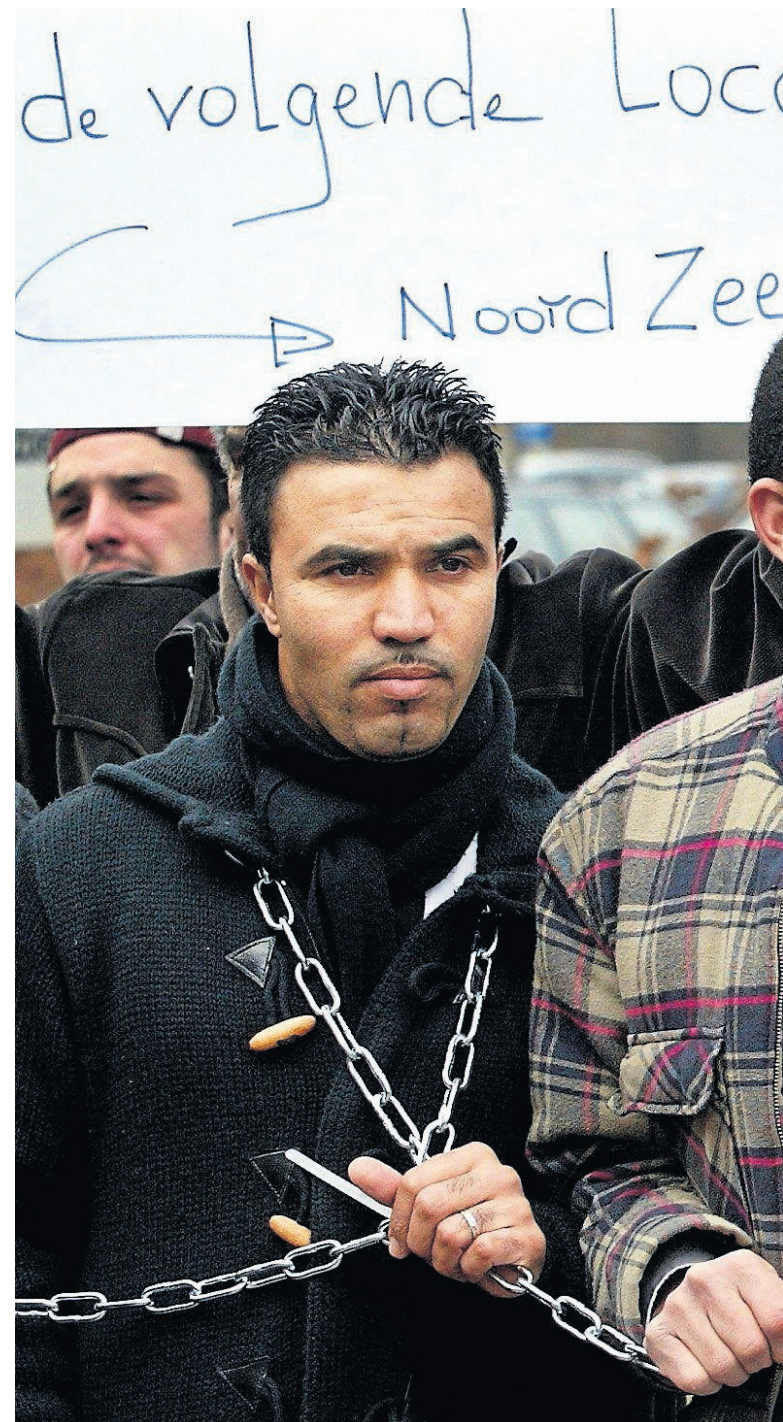
Overigens zou ik me ook inzetten voor de bouw van een kerk als dat aan de orde is. Eén keer kwam het bijna zover. Mijn buurman zat in het bestuur van een kerk. De gemeente huurde een gebouw, maar wilde een kerk bouwen. Ik heb daar toen met mijn buurman over gesproken, maar de gemeente kon uiteindelijk een geschikte oude kerk betrekken.

De moskee roept niet via versterkte luidsprekers op tot gebed, hoewel daar in het begin wel over is gesproken. Wel of geen versterkte gebedsoproep vind ik overigens geen politiek thema. Moskee en buurt moeten dat zelf regelen. Ik hoop dat er wel ooit een versterkte gebedsoproep kan plaatsvinden en dat de buurt dit zal accepteren. Ik zeg bewust accepteren en niet tolereren. Tolereren heeft een negatieve bijklank, het geeft aan dat je iets door de vingers ziet wat je eigenlijk niet vindt kunnen.

Met zowel de SGP als de ChristenUnie werk ik goed samen. Ik respecteer hun overtuigingen en ik heb de indruk dat het andersom ook zo is. De ChristenUnie stemde destijds voor de komst van de Grote Moskee, in tegenstelling tot de SGP. Ik had graag gezien dat ook de SGP voor had gestemd, omdat wat er in de politiek gebeurt bredere uitstraling heeft. Maar een SGP'er legde mij uit dat hij vanuit zijn overtuiging dat er maar één waarheid is niet anders kon. Die uitleg kon ik wel waarderen. Wel hoop ik dat de SGP-fractie een keer naar een moskee komt voor een iftarmaaltijd (maaltijd die tijdens de ramadan na zons- ondergang wordt genuttigd, BP). Als enige Edese partij heeft de SGP dat nog nooit gedaan. Zelf heb ik er geen moeite mee om in een kerk te komen. Toen de moeder van

Rasit Görgülü. beeld gemeente Ede

een katholieke collega overleed, ging ik naar een wake voor haar.

Met christelijke raadsleden spreek ik eigenlijk nooit over hun of mijn godsdienst. Het komt er gewoon niet van omdat in een gemeentehuis de setting er niet naar is. Eén keer ervaarde ik heel duidelijk dat raadsleden mijn godsdienst respecteren. Toen er twee jaar geleden een raadsdebat werd gevoerd tijdens de ramadan, was de pauze precies getimed na zons- ondergang zodat ik wat kon eten. Dat gebaar raakte mij diep.

In 2017 verliet ik de PvdA en richtte Democratische Kiezers Ede op. Die stap is mede het gevolg van de verrechtsing van de politiek waarin de PvdA is meegegaan. Het is tekenend dat mijn vader, die ik helaas vorig jaar heb verloren aan Covid, de laatste drie verkiezingen niet meer op de PvdA stemde. Overigens stemde hij vroeger, net als veel andere mensen uit de Turkse gemeenschap, op Ruud Lubbers. Dat als waardering voor het feit dat hij dankzij zijn regering stemrecht kreeg.

Ik ben een man van principes, maar niet van dogma's. Zo ben ik niet voor abortus, maar ik zou niemand dat recht willen ontzeggen. Ook bij discussies over euthanasie sta ik er zo in. Volgens mijn religie is het niet toegestaan om jezelf of anderen schade toe te brengen. Voor mij is euthanasie geen optie en het propageren vind ik ook niet goed. Maar euthanasie verbieden? Dat gaat mij te ver. Ik mijn geloof en jij jouw geloof, zegt de islam.”

In maart 2004 protesteerden tientallen moslims tegen het Edese bestuur omdat in hun ogen christelijke fracties lange tijd dwarslagen bij de bouw van een moskee. De SGP is altijd tegen moskeebouw geweest in Ede. Het islamitische raadslid Rasit Görgülü had het graag anders gezien, maar waardeert de uitleg van de SGP. beeld ANP, Robert Vos

serie Moslimpolitici

Dit is deel 4 in een vijfdelige serie over politici met een islamitische achtergrond. Zaterdag deel 5 (slot): Kees van der Staaij (SGP) en Tunahan Kuzu (DENK) over christenen en moslims in de politiek.

„Ik zette mij in voor islamitisch begraven”

Wie: Orhan Yilmaz (54)
Woonplaats: Alblisserdam
Partij: PvdA

Op mijn veertiende kwam ik naar Nederland. Mijn vader werkte hier al in de scheepsbouw. Hij haalde me met mijn moeder en mijn zus uit Turkije. We gingen in Kinderdijk wonen, tussen de Nederlanders. Daardoor kon ik snel de taal leren. Sinds 1997 woon ik in Alblisserdam. Ik ben vader van vier kinderen. De afgelopen jaren werkte ik onder meer in de logistiek en de scheepsbouw. Sinds enkele maanden ben ik in dienst bij een koekfabriek in Zuid-Beijerland.

De PvdA in Alblisserdam vroeg me ooit lid te worden. Sinds 2002 zit ik voor die partij in de gemeenteraad, met uitzondering van de periode 2014-2018. Wij hebben 4 van de 19 zetels. De SGP is met 5 zetels de grootste partij. Ik ben ook voorzitter van de islamitische stichting Yunus Emre, ofwel de moskee hier in Alblisserdam. Al zo'n 25 jaar ben ik het gezicht van de ongeveer 600 Turkse moslims.

Als PvdA-raadslid ben ik er voor alle Alblisserdammers. Iedereen verdient een plekje in de samenleving. Christenen, joden, moslims, lhbt'ers. Ik houd van het motto: leven en laten leven. Laat elkaar in zijn waarde. Sluit anderen niet uit. Ik zie mezelf als bruggenbouwer.

Als raadslid haal ik inspiratie uit mijn islamitische geloof. Net als in het chris-

tendom is binnen de islam naastliefde belangrijk. In de Koran staat hoe je een goed mens moet zijn voor je naaste. De Turkse moskee draait mee in het Diaconaal Platform Alblisserdam. We strijden mee tegen armoede.

Als raadslid kan ik mijn islamitische achterban ten dienste zijn. Zo heb ik me jaren geleden ingezet voor een islamitisch deel op de begraafplaats. Mensen worden dan met hun gezicht naar het oosten ter aarde besteld. Ook bejverde ik me voor een wasplekje met het oog op het ritueel wassen van overledenen. Maar ik opereer in de gemeenteraad natuurlijk niet als een imam.

Pas vroeg de SGP de burgemeester om kerken lokaal meer ruimte te bieden in coronatijd. Ik kon me daar in vinden, sloot me daar bij aan en kwam op voor de Turkse moskee. Van de 120 reguliere bezoekers kunnen er in de moskee nu zo'n 60 komen. Ze kunnen op 1,5 meter afstand bidden en dragen een mondkapje.

Zeker de eerste generatie Turken beheerst het Nederlands vaak niet zo goed. Ik help hen bijvoorbeeld bij het invullen van belastingpapieren. Of leg hun uit hoe ze een bouwvergunning kunnen aanvragen.

Een overstap naar een partij als DENK heb ik niet overwogen. In de lokale PvdA-fractie voel ik me op mijn plek. Mijn collega's in de partij weten dat ik moslim ben, ze respecteren dat. Onze fractievoorzitter is ook een Turkse moslim. Ja, de PvdA is een seculiere partij die niet tegen abortus

is. Terwijl de islam abortus verbiedt. Dat kan voor mij weleens moeilijk zijn. Toch ervaar ik nauwelijks gewetensconflicten. Zo'n thema als abortus speelt lokaal niet. We gaan in de partij respectvol om met verschillende standpunten.

In Alblisserdam, dat ruim 20.000 inwoners telt, wonen zo'n 1250 moslims. Het klopt dat mensen uit reformatorische kring en moslims langs elkaar heen leven. Jammer is dat. We nodigen als moskeebestuur jaarlijks inwoners uit om deel te nemen aan een maaltijd in de moskee. Dan komen alle raadsleden, behalve collega's van de SGP. Misschien zijn ze bang voor hun achterban, omdat die een andere religie niet wil accepteren.

SGP-wethouder Peter Verheij is weleens op bezoek geweest voor een maaltijd. Niet

in de moskee zelf, maar in een lokaaltje dat bij de moskee hoort. Ik kan goed overweg met Verheij. Hij is eerlijk en rechtvaardig.

Zelf ben ik in allerlei kerken in Alblisserdam geweest. Ik heb nog geen diensten in de kerken uit de SGP-hoek bijgewoond. Ik ben benieuwd hoe het daar aan toe gaat. Samen met een imam en een paar andere bestuursleden van onze moskee willen we binnenkort wat reformatorische kerkdiensten bezoeken.

In 2019 vlogen er stenen door de ruit van onze moskee. We weten nog steeds niet wie er achter zat. Het incident houdt mij allang niet meer bezig. Misschien was het een kwajongensstreek. Er wordt ook weleens een bushokje vernield.

Mijn partij zit met de SGP en het CDA in het college. PvdA en SGP botsen soms. Bijvoorbeeld op het terrein van lhbt-beleid en zondagsrust. De SGP hamert altijd op zondagsrust en wil dat winkels op zondag dicht blijven. Wij van de PvdA vinden dat de beslissing bij de ondernemers moet liggen. Ook de Alblisserdamse samenleving bestaat nu eenmaal uit stromingen die verschillend denken over dit onderwerp.

De PVV heeft hier best aanhang, maar zit niet in de raad. Ik zou bang zijn als de PVV in de raad zou komen. Die partij zet mensen tegen elkaar op. Waar dat toe kan leiden, zagen we bij de bestorming van het Capitool in Washington. Wat je zaait, zul je oogsten.”

Orhan Yilmaz. beeld RD